

[Herlöv Larsen.]

vedtages de nu foreslåede ændringer, skulle der ikke længere i de kommunale styrelseslove være nogen hindring for, at frivillige sammenlægninger nu kan finde sted også mellem købstæder og sognekommuner, idet den foreslåede Marstalstatus, som det fremgår af lovforslaget og bemærkningerne, afklarer forholdet for kommuner, hvor købstæder og sognekommuner sammenlægges i forhold til amtskommunen i såvel styrelsesmæssig som i skattemæssig henseende. Det er herefter alene kommunalbestyrelserne, der har ansvaret for fremover at skabe større og økonomisk mere bæredygtige kommuner, hvorfor denne ændring må opfattes som det primære i de foreslåede ændringer. Dog gør udvalget opmærksom på, at Marstalstatus, som det også er anført i bemærkningerne til lovforslaget om landkommunernes styrelse, kun må betragtes som en overgangsordning, der ikke efter udvalgets opfattelse må danne præcedens ved den endelige udformning af den ny kommunalreform.

Det må hilses med tilfredshed, at der nu på linje med købstæderne gives sognekommunerne mulighed for at oprette ligningskommissioner, idet det navnlig i de større sognekommuner og i bymæssige kommuner, eftersom det daglige arbejde lægger mere og mere beslag på kommunalbestyrelsesmedlemmernes arbejdskraft, kan være vanskeligt at foretage det større og større arbejde, som selve ligningsarbejdet kræver.

Vedrørende den foreslåede ændring til købstadkommunallovens § 8 og landkommunallovens § 15, der oprindeligt gik ud på, at der kunne ydes første næstformand et fast årligt vederlag på indtil $\frac{1}{12}$ af den løn, der var tillagt formanden for kommunalbestyrelsen, blev der allerede ved første behandling fra venstre og de konservative udtalt visse betænkeligheder ved at yde et fast årligt vederlag. Der var imidlertid enighed om, at der burde være mulighed for at kunne yde første næstformand dækning, når forholdene talte derfor, f. eks. under formandens fravær under sygdom eller af anden årsag.

Efter meget indgående drøftelser og efter aftale med den højtærede indenrigsminister er der i udvalget opnået enighed om den nu foreslåede formulering, hvorefter det

helt overlades til de enkelte kommunalbestyrelser, hvor forholdene taler derfor, med tilsynsmyndighedens godkendelse at bestemme, at der skal ydes første næstformand et vederlag under borgmesterens eller formandens fravær, svarende navnlig til arbejdsbyrdens omfang og arbejdets varighed.

Udvalget er af den opfattelse, at den nu foreslåede ændring i nogen grad imødekommer det ønske, der har været rejst over for indenrigsministeren af de kommunale organisationer, idet det jo må erkendes, at der har været en række tilfælde, hvor første næstformand under formandens forfald har fået pålagt så stor en arbejdsbyrde, at det, som det nu er foreslået, faktisk er nødvendigt, at lovgivningen giver mulighed for at honorere den stedfortrædende formand for den større arbejdsbyrde, der i sådanne tilfælde pålægges ham.

Ændringsforslag nr. 1 til købstadkommunallovens § 4 og ændringsforslag nr. 2 til landkommunallovens § 4 er en rent sproglig rettelse, idet den tidligere formulering, hvor der var anvendt forskellige udtryk for, hvad der skulle forstås ved absolut flertal og stemmeflerhed, har givet anledning til fortolkningsvanskeligheder, hvorfor der nu i begge love vil blive anvendt udtrykket „absolut stemmeflerhed“. Herved skulle fremtidige misforståelser kunne undgås.

Ændringsforslag nr. 1 til landkommunallovens § 4, stk. 1, som vedrører valg af sognerådsformand, må ses i relation til ønsket om at skabe den størst mulige ensartethed i de kommunale styrelseslove, idet det i praksis har vist sig, at man i langt den overvejede del af landets sogneråd foretager genvalg af formand år efter år i løbet af rådets funktionsperiode; for at skabe den størst mulige stabilitet i det kommunale arbejde foreslås det derfor nu, at valg af sognerådsformand og næstformand også for sognekommunernes vedkommende får gyldighed for sognerådets funktionsperiode, normalt 4 år, ganske på linje med, hvad der er gældende for valg af borgmester i købstadkommunerne.

Ændringsforslaget til landkommunallovens § 14, stk. 2, vedrører fristen for den endelige budgetbehandling, som hidtil har været 15. februar, medens den tilsvarende frist for købstæderne i henhold til købstad-